SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:963

av Ann-Sofie Alm (M)

Behovet av fler seniorboenden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner tydligt bör åläggas att redovisa behovet av nya seniorbostäder i kommande handlingsplaner för att underlätta byggandet av nya seniorboenden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Boverket som tillsynsmyndighet bör svara för insamling och rapportering av vilket nytillskott som behövs och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Över 60 000 pensionärer i Blekinge bor idag i villa. Med en åldrande befolkning kommer dessutom andelen äldre att öka i Blekinge kommande år. Det ser likadant ut på många ställen i Sverige med en åldrande befolkning och många äldre som bor i stora villor som egentligen behöver en annan typ av boende.

För dem som upplever att villan inte längre är det bästa boendet att åldras i utan i stället söker ett mer ändamålsenligt, tryggt, trivsamt och bekvämt boende, är alternativen få att välja på idag. Denna brist på valfrihet bidrar till sämre levnadsvillkor och begränsar möjligheten att leva ett självständigt liv. Det finns många fantastiska boenden för äldre runt om i landet. Där seniorer kan bo självständigt i egna tillgängliga

och bekväma lägenheter, anpassade för att åldras i utan att upplevas som institutionsboende, med gemensamma lokaler för umgänge och social gemenskap. Men de är tyvärr allt för få.

Av undersökningar som gjorts, är det runt 30 % av seniorer i villa som skulle vilja flytta på ett till fem års sikt, om det fanns ett alternativ att flytta till. Då de allra flesta flyttar tillsammans, indikerar det på ett behov av ca 10 000 anpassade seniorbostäder bara i Blekinge fram till 2030.

Vid nyproduktion av bostäder borde boende för seniorer prioriteras för att tillgängliggöra fler villor för till exempel barnfamiljer. En rotation av boende skapar bättre nyttjande av boenden i rätt tid i livet. Genom att skapa större möjligheter att skjuta på tiden innan personer hamnar på vård- och omsorgsboende så frigör kommunerna resurser och det blir många gånger en vinst för den enskilde genom en ökad trygghet och kvalité samt möjlighet till utökat socialt liv vilket också ligger helt i linje med hemmaboendeprincipen.

Många kommuner kan inte svara på hur stort behovet av senior- eller trygghetsboende är i den egna kommunen. Idag ska dock kommunerna ta fram en konkret handlingsplan för bostadsförsörjning, vilken ska grundas på en analys av den demografiska utvecklingen och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Även socialtjänstlagen har ändrats så att socialnämnderna aktivt ska medverka i utformningen av nya bostadsområden med sina erfarenheter. Genom förtydliganden i lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar samt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar skulle kommunerna mer specifikt vara skyldiga att ange vilket nytillskott av anpassade bostäder för äldre som planeras. Boverket skulle då som tillsynsmyndighet kunna samla in och redovisa behovet av nytillskott av anpassade bostäder för äldre, såväl på den öppna bostadsmarknaden som för särskilda boenden.

Ann-Sofie Alm (M)